

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.5. Dicebat turbs Iudæorum & Principibus Sacerdotum. Conueniebat vt Christus hanc de sua puritate ratificationem institueret coram principibus & populo iuxta de vacca rufa præscriptum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

Amno splendore fulgentissima, ut nec caliginis alicuius admittat ipsa vestigium. Quam pura de se est ipsa lux? Aquas penetrat, & non madefit: lutum & non inquinatur: sordes, & non contaminatur: carbones, & non denigratur, virorem, & non virefcit: talis Christus esse commendatur: etenim conuersatus est, & ambulauit inter peccatores, vlturios, lenones, Publicanos, sed mansit ipsis stellis soleque fulgentior. O mentis inopes, ait D. Cyril. quid obgaunitis? Quare cum peccatoribus manducat magister vestes? An non videtis quod lux sit, quæ inter spurcillimas immunditias purissimam suam conseruat munditiam? O te imprudentem, loquitur D. Pet. Chrysol. Simonem, qui tam stultis obmutuas rationibus, & peruerso Christum arguis iudicio, quod videas Christum sui corporis contactum permittere peccatrici. An non vides lucem hanc purissimam, quæ inter maxime horrentem plagam ac saniem, solem ipsum candore auerterat: *Candor est lucis æternæ, & nihil inquinatum in eam incurrit.*

L. de ador. in Spiritu. Mat. 9. 11. Serm. 93.

IX. Vltimus ait: *Speculum est sine macula Dei manifestatus.* q. d. Deus illum intuetur, & seipsum in illo velut in speculo contempletur, in quo speculum nullam offendit maculam. Sunt autem Dei oculi adeo perspicaces, ut nulla sit creatura, in qua non aliquem inueniat defectum: *Nullus apud te per se innocens est,* aiebat Domino Moyses. Hoc ipsum Iob mortalibus cruciabat angustijs, sic ut diceret: *Si lotus fuero quasi aqua nix, & fulserim velut mundissima manus mea, tamen fordsibus intinges me, & abominabuntur me vestimenta mea.* Hoc ipsum vehementer angebat A. post. cum ait: *Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc insufficientis sum. Qui enim intuetur me, Dominus est.* Adeo limpidi sunt Dei oculi, ut etiam in Angelis suis repererit prauitatem eo modo, quo declarant Theologi, & verax ait Iob: *In Angelis suis reperit prauitatem.* Igitur videamus: an Deus oculos suos in Christum firmavit? tanto studio fecit hoc, quanto mulier speculum intuetur formæ suæ curiosissima: *Speculum est in quo contempletur seipsum & in quibus ab æterno oculos suos defixit diuinitissimos.* An in eo defectum reperit? absit omnino? *Sine macula.* Audi Patris de eo testimonium altisona voce declamatum: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacuit.*

X. Ut finem his tandem imponamus, subiungit: *Etiam Imago bonitatis illius.* Est lux, ac consequenter bona. Quam bona? ut sit imago bonitatis Dei: *Libros cons. ripit D. Hieron. duos contra Pelagium.*

gians, ut amplitudine ita profundissima doctrina spectatissimos magnum expendens discernens, quod est inter bonitatem ac sanctitatem hominum & Dei: illa etenim quosdam secum patitur defectus, & imperfectiones quæ etiam in illis, quos ceteris sanctitate præponimus, inueniuntur, attamen Dei bonitas, eiusque sanctitas, omnem respuit imperfectionem, signumque fuliginis, de qua ea de causa Saluator ait: *Nemo bonus nisi solus Deus,* hæc est illa puritas, & munditia Redemptoris: *Imago bonitatis illius.* Hoc igitur est primum verumque testimonium, quo suam Christus testatur puritatem, & probat innocentiam, suam scilicet æternique Patris testimonium: *Ego testimonium perhibeo de me ipso, & testimonium perhibet de me, qui misit me, Pater.* Testimonium est hoc securum & irrefragabile, & quod nullum concedat locum calumiatori. Mura hic occurrerent dicenda, ut declararem, qua ratione Pater testimonium dederit, & Filius & Spiritus S. potissimum in Iordane, ubi se Pater in voce manifestauit, & Filius in humanitate, & Spiritus S. in columba, ut possemus effari: *Tres sunt qui testimonium dant in celo, Pater, Verbum, & Spiritus S.* Quomodo dederit Pater testimonium, patet euidenter ex eo, quod tunc temporis dixerit: *Hic est Filius meus dilectus.* Qualiter hoc dederit Spiritus S. liquide constat, cum resederit super eum cum plenitudine in figura columba. Quomodo hæc Filius perhibuit? Hoc enim est de seipso testari. Dico quod Filius secundum quod Deus, de seipso testimonium dederit, secundum quod homo, ut SS. Patres exponunt.

Luc. 18. 19. 1. Ioa. 5. 7.

§. 5. Dicebat turbis Iudæorum & Principibus Sacerdotum. *Conueniebat ut Christus hanc de sua puritate ratificationem institueret coram principibus & populo, iuxta de vacca rufa præscriptum.*

Let sit certum, quod Dei testimonium, sufficeret, quo Dominus ratam & irrefragabilem suam testaretur innocentiam. ut tamen cunctis os inimicis obstrueret, strictam etiam coram illis ipsis instituit ratificationem, qui eum erant occisuri, & quibus, ut hanc illi mortem infligerent, primò debebat eius constare mundities. Hoc aggreditur in epologo suæ concionis, quam coram illis habuit, & qua præsens orditur Evangelium. *Dicebat Iesus turbis Iudæorum, & principibus Sacerdotum: quis*

14

ae vobis arguit me de peccato. Hanc certificationem instituit in templo, loco publico, in iudicio Principum Sacerdotum, & praesente totaliter omnium Synagoga. Numquid non Domine, tuam illi machinatur necem? An illi non sunt, qui te cruci, velut malefactorem, sunt affixuri? Vtique: imo hac de causa volo, ut ipsi illi puni sint, quibus hanc innocentie meae & puritatis proponam certificationem: quatenus mors mea eo ipso ordine peragatur, quo in antiquis illis decretum est sacrificijs. Et haec prima est ratio cur vitam suam in tribunali omnium istorum examini iudicioque subijciat.

I. Hoc propositum congrue prosequitur Antequam signatus Theologorum D. Thom. declarat, de vacca rufa conditiones expendantur.

22. q. 102. ar. 5. ad 5.

Lib. 44. in Num. 33. Num. 19.

Hoc propositum congrue prosequitur Antequam signatus Theologorum D. Thom. declarat, de vacca rufa conditiones expendantur. Quamvis autem hoc ita sit, subtiliter tamen notat omnino singulare fuisse, & maxime celebres vaccae rufae sacrificium quod Deus specificè Moyfi in libe. Num. praecepit & idem notat D. Augu. expendens quod Deus hoc praecepturus sacrificium atque ad hoc Moysen ad se vocans, illi dixerit. *Ista est religio vestra quam constituit Dominus* nam diversas conferens horum verborum lectiones, ait S. Doctor, Deum indicasse ut adverteret quod sacrificium illud à se ordinandum summa quaedam esset eorum quae religio divinaque fides docet, in quo omnia volebat significare mysteria, nescium legis antiquae sed insuper Christianae religionis: proinde plures voluit in illo servari conditiones, quae supremis scaterent arcaneis divinisque Sacramentis.

Erant autem hoc sacrificium ceteris omnibus illustrius: Primò: in ratione sacrificij, secundo: ratione eius ob quod offerebatur. In ratione sacrificij: quia iuxta D. Thom. inter omnia sacrificia primum habebat locum holocaustum, quando sc. animal immolatum totum in Dei honorem cremabatur, & inter omnia illa holocausta, hoc reliquis caput dignitate atollerebat. Quia tali modo volebat cunctis videntibus vaccam concremari, ut mandaret non solum carnem, sanguinem, ossa, sed etiam pellem, pilos & intestina, quinimo quicquid illis erat, concremari, omniaque tradi flammis exurenda. *Concremetur eam*

cunctis videntibus tam pelle, & carnis eius, quàm sanguine & fimo flamma traditis. Insuper volebat ignem hunc non esse communem & ordinarium, sed singularem ex ligno cedri, cui inycceretur herba Hyllopus & grana quaedam cocci his tincti. Quis inquam tale vidit genus ignis? In ratione vero causae ob quam offerebatur, etiam erat supremum: quia pro omnibus offerebatur peccatis & immundicijs legalibus, omnis generis hominum illius populi: itaque cum hoc ita sit, quod frequentiora sacrificia fiebant in particularium expiationem immunditiarum, quaedam pro illis, alia pro alijs, quaedam pro his personis alia pro alijs, erat hoc sacrificium quoddam univèrsale in expiationem omnis generis personarum, & immunditiarum.

Ut autem Deus intentionem suam manifestius exponat singulares quaedam decrevit circumstantias, & conditiones, tam in vacca ipsa, quam in illis, qui eam offerebant: sicut & in forma, qua illam volebat immolari. Primò: volebat vacca rufa secundo sic *status integra*. Id est perfecta sic ut possint eius actiones in suo genere esse perfectiores, tertio *qua non portaverit iugum*, quae iugo colla non subiecerit. Quarto: de civitate abducatur sacrificanda, & altare in quo debeat immolari sit in campo vel in monte. *Educlum extra castra*. Quinto: ut iam immolatae & concrematae cineres colligantur, & extra plateas & habitacula populi projiciantur in locum mundissimum, in quo consecretur, donec fuerit necessarium illis ut in remedium & expiationem peccatorum totius populi in generali: ut ex illis, quod expediret assumatur, & pro singulis in particulari, per manus summi Sacerdotis aliorumque Sacerdotum: quatenus iniecta illis aqua populus aspergatur in purificationem filiorum Israel, pro quorum criminibus vacca consecratur. *Colliget vir mundus cineres vaccae, & effundet eos extra castra in loco purissimo, ut sint multitudinis filiorum Israel in custodiam, & in aquam asperfusionis: quia pro peccato vacca combusta est.* Num 19.4

Sextò: isbeo, inquit Deus, ut quotquot fuerint ministri, & morti ac sacrificio vaccae huius interuenierint, immundi sint & contaminati usque ad vesperam. *Immundus erit usque ad vesperam*. Ceterum in quantum erit hoc sacrificium ad maculatum expiationem, haec praecipue iniungo, ut vacca sit immaculata. *In qua nulla sit macula*. Et ad maiorem maudo securitatem:

vt accedente tempore, quo debet immolari, eius examinetur puritas, & diligenter inspicatur, an nulla sit macula vituperabilis: Examen autem illud fiet per summum Sacerdotem Eleazarum & Sacerdotes, qui huic interesse debent sacrificio, & coram spectante populo vacca proponatur, ita vt illi cunctisque populus eam ex omni parte conspiciat, & certissime constet nullus in ea macula reperiri vestigium: Tradenti eam Eleazaro Sacerdoti &c.

Quis sapiens non intelligit in tot, tamque varijs circumstantijs Deum hic singularia prae notare mysteria, & in ipsis, ea quae sunt nostrae fidei ac religionis? *Hac est religio vestra.* Praesignate nobis voluit caeleste quoddam prototypum, seu imaginem diuini illius sacrificij, quod Christus Dominus in morte sua obtulit holocaustum. Hoc igitur est supremum omnium sacrificium, quod in se cuncta complectitur sacrificia: Est perfectum holocaustum oblatum in igne coeci bis tincti, id est amore Dei flagrantissimo, & hominibus in remedium peccatorum omnium vniuersale, vt notat Apostolus Paulus in epistola quam cantauimus, vt enim aduertis. Diu. Eusebius Emiff. optimè sibi conueniunt Euangelium & Epistola. In ea. D. Paulus adducit & representat vacca rufa sacrificium, & quid fieret cum eius cineribus in expiationem immunditatum illius populi: *Civis vitula aspersus inquinatos sacrificat ad emundationem carnis &c.* Et hinc transit ad excellentiam sacrificij Christi per illud vacca rufa figurari: *Quanto magis sanguis Christi per Spiritum Sanctum seipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis.* Sacrificium Christi per Spiritum S. inquit oblatum.

Heb. 9. 13.

1. Cor. 15.

1. Ion. 2. 2.

Habes sic ignem ligni cedri, & coeci bistincti, sicut olum amoris, nomen proprium Spiritui S. Sacrificium est vniuersale quantum ad homines & quantum ad peccata, etenim oblatum fuit pro omnibus & omnium hominum sceleribus. Ipse est propitiatio pro peccatis nostris, ut pro nostris autem tantum, sed et totius mundi. Et euidenter patet, quam ad perpendicularum hic omnes conueniant conditiones, quas Deus in sacrificio vitulae constituit. Prima vt rufa sit, An non conuenientior illi erat candor? Nequaquam, sed rufa sit, vt significetur, quod veram Christum habuerit carnem, cum vero sanguine, nostrae compatem: proinde doloribus pernicisque subiectam: vique per hoc haesum cucaret, quam

praesciebat orituram in Ecclesia multorum opera perduellium haereticorum, dicentium Christi carnem non esse veram, nec passibilem, sed de caelo formatam, atque fantasticam. Sic impius effatus Valentinus, quod caro Christi spiritalis esset, cruciatum incapax, ob quam haesum. D. Policarp. D. Ioann. Euangel. Discipulus & auditor epist. ad Philippenses eum fugillat Antichristum, ipsum D. Ioannem dictum imitatus: *Qui non confitetur Iesum Christum venisse in carnem hic seductor est, & Antichristus.* Eodem errore facile legus laborauit Marcion, teste D. Epiphano quem scriptis suis impugnat Tertullianus, illi obijciens, quod impia illa blasphemiam nobis omnem spem auferret, quam ex vera Christi passione, veris doloribus, veraque morte concipimus.

Hebr. 3. 1. 6. contra Marcionem. 2. Ioan. 7.

Ad huius veritatis expositionem eum sponsa vocat rubicundum: *Dilectus meus candidus, & rubicundus.* Est Deus verus diuinus & veris laudabilis proprietatibus: idcirco ab ea dicitur *Candidus.* Est verus homo veris ac humanis insignis proprietatibus: idcirco dicitur *Rubicundus.* Secunda: aetatis esse debebat integra: Christus enim sacrificandus erat in aetate triginta trium annorum: Hanc vero Apostolus dicit aetatem viri esse perfectam: *In virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi.* Per hoc pariter designans, omnes eius virtutes, earumque opera esse perfectissima: qualia sunt aetatis perfecta. Tertia: nullum poterat vnquam portasse iugum. Expendit D. Augustinus, quod nostra lectio vulgata scribit: *Non portauit iugum ex alia lege: Non sit super eam superpositum iugum,* quatenus declaretur, inquit ipse, super Christum nullam superpositam fuisse motiendi obligationem: quam Deus omnibus hominibus propter peccatum superimposuit, dicit Spiritus sanctus quod *Grave iugum coecidit super filios Adam,* scilicet esse mortales & ad mortem nasci condemnatos in primaeui parentis nostri culpa supplicium. Hinc quam terribile, quam horridum iugum: *Morte morieris: Pulvis es & in puluerem reuerteris.* Omnes nascuntur morti adiuicati. Ita vt nostra mors iam sit debita, & omnes eam soluere teneamur, & hoc est quod communi loqueris adagio, viam debeo Deo mortem. Hoc iugum super Christum non coecidit: quia particeps non fuit peccati: vnde ad mortem non tenebatur: quamobrem à David celebratur: *Inter mortuos liber.* Quod si moriatur, non ex debito, non ex obligatione moritur. Hoc ipse protestatur: *Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam & pro-*

Cant. 5. 16.

Eph. 4. 13.

2. Tim. 3. 10.

Eccle. 40. 3.

Gen. 3. 19.

Pf. 87. 2. 6.

Ioan. 10. 18.

13.

L. 2. 2. 3. f. 10.

statem habeo iterum sumendi eam. Et hoc erat necessarium, ut enim Deo debitum solueret, requireretur ut per illud solueret, quod illi non debebatur: male etenim tu debitum solueres, si in eius solutionem creditori tuo dares, quod illi iam dare tenebatur. Mors omnium filiorum Adam iam erat Deo debita: unde nulla apta erat in solutionem mortis, quam omnes Deo debebant, sed mors requireretur indebita: illa autem erat Christi: idcirco dicitur quod super ceruices eius iugum non ceciderit.

Quarta: non vult ut in ciuitate offeratur, sicut cetera sacrificia, sed in altari erecto extra ciuitatem: quo præsignatur iuxta Apostolum quod Christus mortuus non esset seque Patri immolaturus in Hierusalem ubi legalia offerbantur, sacrificia, soli illi populo designata Iudaico, sed in ara crucis ruri in monte Caluarie: *Iesus ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est.* Quo similiter indicaretur virtutem huius sacrificij intra muros Hierusalem non fore concludendam: quandoquidem per vniuersam terram esset extendenda, quoniam ipsa sidera penetratura.

Quinta: colligi debebant & seruari cineres in loco mundissimo extra populi tumultum, ut ex illis sumeretur iussu summi Sacerdotis aliorumque Sacerdotum & quod requirebatur in expiationem peccatorum. Hic arcana latent mysteria: precepit Deus ut cineres in loco purissimo reponerentur, videtur debuisset statuere, ut in secretiori populi loco vel intra Sancta Sanctorum, seruarietur: Etenim quilibet locus foris, quantumvis mundissimus, tamen immundus erat, quia idolis & idololatrijs scedabatur. Declarate per hoc voluit virtutem sacrificij mortisque Christi seruandam fore extra populum Iudaicum (qui ut dicimus, totus mansit pollutus) in Ecclesia Christiana: Etenim ipsa est, quam sanguine suo lauit & purificauit, de qua & quo sic Apostolus. *Ut exhiberet ipse sibi gloriosam Ecclesiam non habentem maculam, aut rugam.* Hic posuit ac reliquit hanc virtutem in sanctissimis Sacramentis, caelestis gratiae vasa, & in thesauris Ecclesiae, cuius administracionem habet summus Pontifex, atque ex eius decreto & cum dependentia ab eo omnes Sacerdotes, qui Sacramenta administrant, & dispensant indulgentias, singulis applicant quod necessarium est ad eorum expiationem & emundacionem.

Sexto: quod Sacerdotes contraherent immunditiam, ceterique omnes huic tædi & sacrificio ministrantes, non minorem habet mysterij diffi-

cultatem. Admirabile est (inquit D. Thom.) *Loc. cit.* quod sacrificium illud ad vniuersalem celebrationem expiationem ipsi ministrati ex hoc polluerentur, idque vsque ad vesperam. Si huius virtute sacrificij mundabantur iuxta decretum legis immundi: qua ratione seruientes illi polluebantur? Ut per hoc detur intelligi (ex mente D. Thom.) Sacerdotes, Principes, Phariseos & Iudæos mortis Christi cooperatores, immundos coram Deo totoque populo fuisse & maculatos: etenim sanguinem eius effundentes, Christumque interficientes, peccatum incurserunt mortiferum, quo nullum paratum est in mundo ceterius, & in hac perseverant, & perseverabunt immunditia vsque ad occasum solis, id est vsque ad finem mundi, cum Deus eorum reuehabet oculos culpam suam agnoscentes ad eum se conuertent atque baptismo lauantur, eiusdem virtute sanguinis, quam ipsi profuderunt homicidæ.

Mysterium hoc aliquoties profequitur D. Paulus. *Pf. 37.* Paul. & celebravit Propheta Regius: *Conuertentur ad vesperam.* Verumtamen hoc nostro deservit proposito principalius, id quod in vacca primum requirebatur ut nullam haberet maculam: ut autem de cetero cõstaret, quando tempus iam imminabat, quo debebat immolari, illa coram summo Sacerdote Eleazaro alioque Sacerdotibus in totius populi Synagoga statuebatur, ut eam per singula membra conspicerent. Per hoc Christi declarate voluit innocentiam, in quem nullum caderet peccatum, nec alius culpæ macula qui in omnibus & per omnia foret impollutus, ut de illo hoc prædicaretur: *Qui peccatum non fecit nec inuentus est dolus in ore eius.* Vnde sic expediebat, ut sacrificium esset ad eo gratum & acceptum, ut nulla posset ratione reprobati, sicut dictum est: *Ut autem hæc innocentia atque mundities toti mundo pateceret, intendit ut nunc accedente hora sacrificij, sistatur coram Principibus Sacerdotum in totius populi corona, ut eius hæc puritas discutatur, idcirco singulari consilio non decreuit Deus, ut vacca Aaroni qui summus erat Pontifex, sed Eleazaro eius filio traderetur: Tradent eum Eleazaro Sacerdoti.* Cur ita? Quia dum de Aarone loquitur, suam eomuniter intelligit personam, sed quando de Eleazaro eius filio, & in officio summi Sacerdotis successore Principes intelligit & supremos Sacerdotes Aaronis, successores. Ecce completum hic illud: etenim instante tempore mortis Christi, per quam erat immolandus, seipsum sistit ante summos Sacer-

Hebr. 13.1

Iphes. 5.

77.

16

Petr. 2.

22.

dores, & Principes Sacerdotum, & coram illis apparet conueniente pariter ad hoc tota populi Synagoga: hic coram illis totam suam explicat vitam eamque proponit, quatenus illi omninoque presentes, eam ite examinent & discutiunt, videantque nullam eum maculam, consergi nec in eo aliquod posse deprehendi, quod impediat quo minus pro peccatis omnium in supremum possit offerri sacrificium. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* q. d. ante sacrificium vacce puritatis debet inlitiui verificatio, quae debet immolari: illa vero est vobis peragi debet in praesentia, & cum assententia reliqui populi, quia vos summi estis Sacerdotes. Coram vobis me habeo, me ipsum à capite ad calcem inueniunt in hoc inde concludunt, quod si moriar, pro meis non moriar peccatis, sed in totius mundi criminum expiationem: *Debat Iesus turbis Iudeorum & principibus Sacerdotum: quis ex vobis arguet me de peccato?* Videtur hoc continere illi, quod Hieremias Propheta Sacerdotibus dicebat eius necem machinantibus: *Eccc in manibus vestris sum: verum tamen scitote, & cognoscite: quod si occideritis me, sanguinem innocentem tradetis contra vosmetipsos.* An sanguini meo insidiamini? Sit ita: Ieremum quod ego praetendo, & causa ob quam veni, ea est, ut à vobis & per manus vestras occidat, verum tamen praenitimus veram certamque attestationem, sitque evidens ac manifestum, quod si sanguinem meum fuderitis, sanguinem fundatis innocentem, & hominem occidatis innocium.

§. 6. *Similiter expedit eius puritatis confirmationem fieri coram inimicis suis, & ipsi lapidem ante reprobationem suo calculo approbarent.*

19 **S**ecunda ratio, ob quam vitam suam in confesso, & tabum committat iudicio, quales erant illi, cupiens ut illi strictum, & rigorosum vitae suae seruitium inirent, hac erat ut tantum liquidius, & apertius coram toto mundo impolluta eius pareret innocentia. Iam illa testimonium habuerat veridicum, & irrefragabile à D. Ioanni. Bapuit nimirum, quod ipse agnus esset sine macula qui cuncta mundi scelera tolleret, & aboleret: quod in Iordane fuerat tota sanctissima Trinitate confirmante proclamatum. Iam Christus coram discipulis suis securam instituerat testificationem, quando prope Caesaream Philippi eos interrogauerat, quid de se homines opinarentur, & quale de ipso ferrent ipsi suffragium: cui D. Petrus omnium nomine respondit: *Tu es Christus filius Dei vivi.* Licet autem Christus Dominus eius approbauerit, suffragium, & opinionem dicendo: quod haec locutus non fuisset ex propria libidine, vel ex carnis aut sanguinis reuelatione, sed aeterni Patris doctus inspiratione, non tamen in hoc acquieuit: Poterat enim inuidiosè obijcere, hanc verificationem testimonii & amicorum dicto solummodo roboratam: quorum iudicia non sunt perfectè iudicia: facile namque est quempiam falli, dum perhibet pro amico testimonium.

Notat D. Hieron. Platonis vulgare & graecè dictum quod Cicero in lat. num. transtulit *A. Amicorum mantum cæca sunt iudicia.* Apparet parenti filius, iudicia ut pinus aurea, cum illo nihil sit deformius: cæca sunt. Tu autem sepe numero iudicas, maximam amici Ep. 67. ad tu soliditatem, ex inuicem memis esse prudentiam. Non sunt in amico lumina, quibus amici defectus agnoscat: vnde conformiter amorem depingebant, qui naturam eius penetrabant, oculis velatum: etenim realiter, qui diligit, illos habet obnubilatos, ut in illo què diligit, notet imperfectiones. Vnde prudens in illud Philosophorum consilium (inquit D. Hieronymus) quomonebant: *Numquam de amicorum iudicio gloriaris.* Suspensione laborat testificatio propinquorum & amicorum collecta suffragio: nec per hoc te credas iustificatum. Quod igitur erit omni vero verius ac concludens in fauorem alicuius testimonium? Inimici, respondet D. Hieronymus, ideo namque illum describunt oculis perpicacem linceis, qui defectus prodant etiam sepultos, à septem iura terra viscera stationibus absconditos, imo illis plures admovebant faces quæ rerum visum adaugent, ita ut cum illæ paruae sint, & modicae, illas iudicent adeo magnas, ut nullæ sint maiores: *Verum est testimonium quod ab inimica voce profertur: Alioquin si amicus pro te dixerit, non testis, aut iudex, sed fautor putabitur.*

Hoc est quod Spiritus S. ait & exposuimus *D. Hieron. Odium suscitatur: vniuersa autem delicta operit charitas.* Sibi opponuntur amor, & odium: sicut autem amor omnes operit imperfectiones, quantumuis magnas, easque reputat exiguas, quod videmus in parentibus intuitu filiorum & in amicis amicorum intuitu: sic odium omnes reuelat, & quantumuis paruae sunt, illas sic exag-
gerat.

Matt. 6. 15

Pamph.

III.

Inimici testimonium verum esse creditur.

D. Hieron.

Tom. 2.

Fron. 10.

12.

Hom. 25.

nu. 11.

gerat.